

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 19

Lýsingarprisur fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Týsdagin 13. mei 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. Arg.

AV SUÐUR- LANDINUM

Vestmannaeyjar.

Tíðindamaður okkara skrivur: Veðurlíkindi í vár hava verið av teimum bestu. Føroysk skip hava einans verið inni fyri at fingið agn ella olju. Vegna veðurskaða hefur einki skip verið inni.

Eg veit ikki um annað enn at ali er væl umborð á teimum føroysku skipunum. Veðan hefur tó ikki verið stór. Í øllum førum ikki fyrr enn seinastu dagarnar, men sum sagt, góðveðrið hefur orsakað, at vit ikki hava sæð so nógv til tey í vár sum ofta árinu framanundan.

Til páska-lógu um 20 føroysk skip inni.

Umframt tey nógvu skipini, ið hava verið inni eftir agni, olju og vatni, var »Fimm systrar« inni 1/4 við sjúkum manni. »Álvur« 2/4 vegna røðurskaða. »Havásin« 6/4, maskinskaða. »Pilot« 14/4 seglhavari. »Silvur Bella« 15/4 maskinskaða og sjúkum manni. »Álvur« 16/4, maskinskaða. »Streymoy« 19/4, maskinskaða. »Gundild« 20/4, maskinskaða og »Maria« 22/4, aksulskada, ið varð afturböttur av dykkara.

Bátar higani, ið fiska við línu og neti, hava bert ligið stillir 2 dagar alla veiðitíðina vegna óveður. Tað er ongantíð áður komin so nógvur fiskur til Oygggjarnar sum í vetur og vár.

Nýtt trol tikið í brúk í Islandi

»Sjúrðarberg« eisini fingið tað

Vestmannaeyjar.

Fyri stuttum fóru Íslendingar at brúka nýtt slag av trolum.

Við hesum trolunum kunnu teir, stutt sagt, trola har fiskurin er staddur, so langt uppí ella niðri í sjónum sum teir vilja.

Teir báðir stóru Vestmannaeyjar-trolarnir »Ellid« og »Bjarnaey« fingið ávikavist 360 og 380 tons í 7 dagar við hesum nýggja trolinum.

Sum fyrsta far uttanfyri Ísland fekk »Sjúrðarberg« hetta nýggja trolid umborð í Reykjavík um miðjan apríl.

Teir smærru trolarnir fáa nú eisini hesi nýggju trolini umborð. Men hava stórar vónir um hesi nýggju amboðini, ikki bert, hvat viðvíkkir toska-veiðu, men eisini sildaveiðu.

SJÓMARKIÐ

Vestmannaeyjar.

15. mai kemur nýggja 4 mila markid í gildi. Stórar vónir verða settar til hesa nýggju skipanina, men trupuleikar verða at byrja við í hvussu er. Allir teir bátar, ið hava veitt við snurravod, mugu halda uppat, — og fara til aðra veiðu. Roknað verður við at fiskanøgðin verður at ókjast so nógv við fríðingini, at stórir möguleikar koma at verða fyri línu- og möguliga aðrari veiðu.

Tingið tekur hvalaveiðuna

Útlit er til, at fólki verður at tvørra dögurðamat í næstum.

Hvalastigarar liggja til reiðar, men av tí felagið, ið her kannum av teimum, ikki er støðg av rættinum (fallit), fæst ikki hendur á teir.

Verður tí her sett uppskot til tingið at samtykkja lóg:

Tingið verður biði um at gera lóg, ið sigur:

1) Tingið tekur skjótiloyvið frá felagnum beinanvegin.

2) Landskassin rindar øllum sjó-pantioðnarum eina peningahædd, ið svarar til tímalónina av tí, teir eiga til-góðar og

3) leigar síðan ein, kanska tveir bátar at skjóta so mikið av hvali, at fólkið fær til vetrakost og

4) tingið ansar strangliga eftir, at eingin leggur inn undir seg og at eingin forfjónast.

HALLÓ, KLAKKS- VÍK HER!

LONG TÆNASTA

Komandi fríggjadag verða 25 ár síðani svenskarin Svend Lundmark kom til Klakksvíkar. Hann hefur øll hesi árin verið húsakallur hjá Hans Biskupstøð bónda.

»VIÐOY«

er farin til fiskiskap eystur eftir.

»POLARFARIÐ«

er eisini farið eystur eftir.

RÆÐULIGT LØNARÓSKIL Á TELEFONVERKINUM

Herfyri spurdi »11. sept.« Hákon Djurhuus, landsstýrisman um tað var rætt, at nýggi telefonverkstjórin fekk 5000 kr. um mánaðin, og at aðrir fingi 3000, 2000 og 1000 kr. um mánaðin. Hákon Djurhuus váttaði, at hetta var rætt, og umbar seg við, at tað var ógjøgligt at fáa bíligari arbeiðsfólk til hetta arbeiðið.

At hesar lönir eru langt omanfyri alt rímligt mark, er eingin ivi um. Hetta kann best prógvast við at taka sum dømi, hvat tilíkir tænaðumein fáa í Danmark.

Sum sagt fekk telefonverkstjórin 3000 kr. um mánaðin, fri hús og fria ferð aftur og fram til Danmarkar. Broytt nú til 3900 kr. um mánaðin og onga viðbót fyri vistarhald.

Í Danmark fær ein telefonstjóri fylgjandi:

(Telefonstjóri, ið hefur arbeitt frá 1—5 ár).

Grundlön og ellisviðbót ... 6.900 kr.

Vanlig eftirlönar- og lönar

viðbót 1.140 —

Tænastuviðbót 2.400 —

Reguleringarviðbót fyri for-

syrsgjarar 5.143 —

Fyribils lönarviðbót f. for-

syrsgjarar 1.350 —

Aftur at tænastuviðbótini fáa teir eina eikaviðbót uppá 25 % av 2400 kr. = 600 kr.

Samanlagt verður hetta: 17.833 kr. um árið ella 1484 kr. um mánaðin.

Fyri sama mann skulu vit gjalda 5000 kr. um mánaðin.

Tekn. leiðarin, ið arbeiðir við telefonverkið fær 2000 kr. um mánaðin + fri hús.

Í Danmark fær ein yvirmontörur við tænastuviðbót frá 4—6 ár fylgjandi lön:

Grundlön og ellisviðbót ... 3.210 kr.

Vanl. eftirlönarviðbót 1.080

Sáttmálaviðbót 210

Reguleringarviðb. f. fors. ... 3.960

Fyrib. lönarviðb. f. fors. 772.20

Samanlagt verður hetta: 9.262.20 kr. um árið ella umleið 763 kr. um mánaðin.

Ein yvirmontörur, ið er her, er settur sum meistari og fær 1000 kr. um mánaðin + fri hús.

Til sammetingar kann víst á, at Jógván Skýlindal, Sven og Poul Poulsen fáa 347.70 um mánaðin.

Hesir menn: J. Skýlindal, S. og P. Poulsen hava so nógvan praktiskan kunnleika, hvat telefonarbeiði viðv., at teir hettliga kunna gera tað arbeiði, ið vissir av teimum »ovurdýru« dansk-arunum nú eru settir til at gera.

Tað er Føroya fólk, ið skal gjalda hesa ovurdýru telefonina, og tí er tað eisini fólksins krav í hesum ræðuligu armóðstíðum, at Landsstýrið ikki handferð landsins neyðarsligu pening-aligu orku á tann hátt, tað tykist at hava gjørt í hesum máli.

Vil nú Hákon Djurhuus einaferð enn fasthalda, at teir hava nýtt hina bíligastu og best kvalifiseraðu arbeiðskraftina?

Tíverri kunnu enn fleiri prógv leggast fram ið vísa nakað heilt annað.

SEYÐASJÚKAN

Tað er óvanliga nógv tilfelli av mjólkafepuri hjá óm í vár. Eins ofta undan lembing sum aftaná. Atburðurin er nakað sum hjá kúm og viðgerðin hin sama: Útblásing ella pumping av jöðrinum.

Smálömb, sum »hardna upp í vinst-rinum«, tí mjólkir er »ov sterk«, kunna aloftast bjargast við at geva teimum eina teskeið av sundurmalmum, men kriti rørt út í nakað av vatni.

Krampi hjá smálömbum — hövdi fer beint upp, afturav, og lambið döttur umkoll — kann ofta lekjast við 1—2 pungum av appelsin ella citrón hvønn dag.

Djórælæknin.

»SJURÐARBERG«
er farin til Grönlands.

»SKÁLANES«
er farin á beding.

»DURGA«

enskur trolari var her hósðagin. Teir hövdu roynt í 5 nætur, og veitt 100 kassar.

TVEIR KLAKKSVÍKINGAR

Elmann Gregersen og Leivur Borðoy hava tikið sveinaprógvið á Teknologisk Institut í Keypmannahavn.

BYGGJANIN AV

tí nýggja Føroya Bjór er byrja. Jacob Joensen o. a. fingi arbeiði.

»TJALDUR«

lossaði 80 tons av stykkjagóðsi her hendan túrin.

FØÐINGARDAGUR

Samulina Viðstein á Gerðareiði fyrr 55 ár í dag.

NÓGV ARBEIÐ

hefur verið her síðstu dagarnar. 6 skip eru heimkomn og hava landað. Hjá p.f. J. F. Kjölbro hefur fiskur verið úti til turkingar tá tað hefur víðað. Tjaldur hefur lossað og fleiri menn arbeiða við havnagerð.

MENN HAVA

havt sildagörn úti á Pollinum og á Borðoyavík, men einki hefur fingist.

»DRAGABERG«

hefur verið á Skálabeding.

FYRSTU LANDSKAPPINGAR-
DYSTAR

ið spældir verða í Klakksvík, verða 25. í h. Tá kemur T. B. norður.

HEIMKOMIN SKIP

»Polarfarið« eystanefir 110 tons. »Polarstjórn« av Suðurlandinum 7.000 fiskar. »Skálanes« av Suðurlandinum 36.000 fiskar. »Lilíe« av Suðurlandinum 30.000 fiskar, 90 fót lýsi. »Sjúrðarberg« 320 tons. »Jóannes Patursson« fullfermdur.

»BARMUR«

hefur verið á beding til eftirkanningar. Hann hevði ymisk brek, so nú er óvist nær ið farið verður.

»DRAGASUND«

er farin at royna eftir sild saman við »Jens Vævers«.

»RIVER LEARNEY«

Aberdeentrolari var her týsdagin. Hevði roynt undir Føroyum í 5 nætur og fingið 100 kurvar.

»CLYTH NESS«

Aberdeentrolari var her hósðdagin hevði roynt vestanfyri í 4 nætur og fingið 100 kassar.

»LOCK LOMMOND«

eisini Aberdeentrolari, var her mánaðagin á veg til marknaðin. Komu úr Íslandi og hövdu 1000 kassar.

DONSK KVINNA

hefur hildið vevskeið í Samkomuhúsinum.

»LAMBALÍÐ«

var her og tók ís í síðstu viku.